

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br. 32

31.7.2014.godine

Beograd

ZAPISNIK

Sa 31. sednice Komisije za žalbe održane 31.7.2014. sa početkom u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu.

Prisutni članovi Komisije: Zoran Ivošević, Petar Jeremić, Ljiljana Smajlović, Stojan Marković, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Predrag Azdejković, Ivan Cvejić i Božo Prelević

Odsutni članovi Komisije: Igor Ćuzović i Zlatko Čobović

Ostali prisutni: Stefan Ćurdo iz advokatske kancelarije Boža Prelevića, Karolina Ranković iz advokatske kancelarije Stojković&Prekajski, koja zastupa „Blic“ i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Usvajanje saopštenja povodom reagovanja Stanislave Pak nakon odluke Komisije za žalbe o žalbama Tomislava Nikolića
2. Razmatranje žalbe Jelene Stojanović na tekst objavljen u „Blicu“
3. Razmatranje žalbe Anemari Repić, Tatjane Slavković i Aleksandra Bojanića na na tekst objavljen u „Tabloidu“

4. Razmatranje žalbe Gej lezbejskog info centra na tekst objavljen u „Našim novinama“

5. Razmatranje žalbe dr Aleksandra Milovančeva na tekst objavljen u „Blicu“

Pre početka sednice, članovi Komisije obavešteni su da je Asocijacija medija za svog predstavnika u Komisiji za žalbe, umesto Tihomira Trišića, izabrala Ivana Cvejića, glavnog i odgovornog urednika agencije Beta. Sednicama Komisije u narednih šest meseci predsedavaće Petar Jeremić, dok će zamenik predsedavajućeg biti izabran na narednoj sednici.

1. Zoran Ivošević rekao je da smatra da Komisija za žalbe treba da se oglasi povodom reagovanja savetnice za medije predsednika Srbije Stanislave Pak Stanković. On je rekao da je za njega, kao člana Komisije, a veruje i za ostale članove, uverljivo to što se savetnica, nezadovoljna odlukom Komisije o žalbama Tomislava Nikolića obratila predsednici Upravnog odbora Saveta za štampu, kao da Komisija odlučuje po njenim nalogima. Ivošević je pročitao predlog saopštenja koje bi Komisija objavila ovim povodom, a koje su prihvatili i ostali članovi Komisije.

2. Jelena Stojanović, direktorka JKP Objedinjena naplata iz Niša, podnela je žalbu verujući da su objavljivanjem spornog teksta povređene odredbe Kodeksa novinara Srbije koje se odnose na istinitost izveštavanja, odgovornost novinara i odnos prema izvorima izveštavanja. Ona je posebno ukazala da novinarka nije dobro intrpretirala njene odgovore, dostavljene na osnovu zakona o dostupnosti informacija od javnog značaja. U toku rasprave o žalbi, Zoran Ivošević je ocenio da nema povrede Kodeksa jer je reč o kritičkom pogledu na stanje u društvu, odnosno na jedan njegov deo, na šta novinar ima prava. On je ukazao da su dve najvažnije stvari kojima se tekst bavi kupovina mašine za pranje čaša u vrednosti od 170 000 dinara, što je tačna informacija, i činjenica da javno preduzeće za objedinjenu naplatu, iako ima sedam pravnika, angažuje 18 advokata. Advokate su, kako je rekao, prinuđeni da angažuju jer pravnici nemaju pravosudni ispit, pa tako građani koji izgube proces moraju da plaćaju troškove advokata, a da procese vode pravnici tog javnog preduzeća tih troškova ne bi bilo. Ljiljana Smajlović je, međutim, rekla da nema utisak da postoji neki visok javni interes za objavljivanjem ovog teksta, niti da je novinar hteo da istraži neku pojavu. Gradonačelnik je na nekoj sednici rekao nešto protiv te direktorke i novinar je krenuo za tim. Ipak, kako je rekla, ne misli da je Kodeks prekršen jer su izneti podaci tačni, a ostalo je stvar interpretacije novinara. Ona je istakla i da direktorka ne može biti odgovorna za to što je u preduzeću zatekla pravnike bez pravosudnog ispita, ali da to uopšte i nije važno za odlučivanje Komisije. Vlado Mareš je naveo da mu se čini da ima nečega u pozadini teksta kojim se od „buve pravi magarac“, zbog čega ima izvesnih simpatija za direktorku koja se „proziva“ na „interevenciju“ gradonačelnika i sindikata. Ivan Cvejić je naveo da je iz teksta izostavljeno direktorkino objašnjenje o

tome da advokate ne plaća preduzeća, već građani koji izgube spor, ali da to ne smatra grubom zloupotrebom Kodeksa, odnosno da su njeni odgovori uglavnom korektno preneti. I on i Tamara Skrozza su ocenili da je pozadina teksta malo sumnjiva, ali ni po njenom mišljenju, nije bilo kršenja Kodeksa. Istog mišljenja je bio i Predrag Azdejković koji je rekao da „tekst ima obe strane“. Božo Prelević je naveo da je u tekstu iznet netačan podatak da preduzeće plaća stotine hiljada dinara za usluge advokata, ali da ne može da se odluči da li je Kodeks prekršen. Petar Jeremić je smatrao da jeste, da je tekst zlonameran i da je novinar u ovom slučaju sledio svoje interese, a nije pokušao da objektivno predstavi stvari. Nakon rasprave, Komisija je sa šest glasova „za“, dva „protiv“ i jednim „uzdržanim“ odlučila da povrede Kodeksa nije bilo, s tim što je dogovoreno da se u obrazloženju naznači da Komisija nije zadovoljna načinom na koji je tekst napisan.

3. Novinari Televizije na srpskom jeziku Radio-televizije Kosovo Anamari Repić, Tatjana Slavković i Aleksandar Bojović podneli su žalbu zbog teksta koji je, po njima, pun laži, uvreda, kleveta i govora mržnje. Članovi Komisije smatrali su da je u ovom slučaju reč o toliko drastičnom i očiglednom kršenju Kodeksa novinara da nema potrebe da se o tome raspravlja. Komisija je jednoglasno odlučila da „Tabloidu“ izrekne javnu opomenu.

4. Gej lezbejski info centar žalio se na tekst u „Našim novinama“ koji diskriminiše gej roditelje i širi predrasude prema osobama homoseksualne orijentacije. Zbog toga što je predsednik organizacije koje je podnela žalbu, iz rasprave i odlučivanja izuzet je Predrag Azdejković. Većina članova Komisije smatrala je da je i u ovom slučaju kršenje Kodeksa očigledno, međutim Zoran Ivošević i Božo Prelević bili su drugačijeg mišljenja. Ivošević je rekao da razume reakciju GLIC-a, ali da je ne odobrava i da je smatra sebičnom. U tekstu se, kako je istako, iznosi većinsko mišljenje, koje potkrepljuju i izjave stručnjaka – da nije normalno da dvojica muškaraca usvajaju dete koje je rodila surogat majka. On je naveo da kod njega slika dvojice muškaraca koji drže bebu na grudima izaziva negativnu reakciju, kao i kod većine drugih ljudi i da oni moraju da imaju pravo da to kažu. Niko se ne bavi sudbinom tog deteta, narušavanjem dostojanstva žene koja ga je rodila, već samo diskriminacijom gej očeva, što je sebično, rekao je Ivošević. Prelević je rekao da „Naše novine“ iznose vrednosni sud o događaju, koji je potkrepljen i mišljenjem bar jednog ozbiljnog psihologa i da ne vidi čime je tu prekršen Kodeks. On je naglasio da nema ništa protiv homoseksualaca, da se čak zalaže i za njihovo pravo na sklapanje braka, ali da usvajanje deteta na ovakav način smatra zlom. Vlado Mareš je kazao da tekst u „Našim novinama“ „neguje i čuva predrasudu“ koju ima i novinar koji piše tekst, umesto da razbija predrasude, demistifikuje i preispituje sve pojave, u skladu sa suštinom novinarskog posla. Ljiljana Smajlović se saglasila sa Marešom i dodala da Komisija ne treba da raspravlja o tome šta ko misli o pravu gej parova da usvajaju decu, nego o tome da li je izrugivanje toj činjenici diskriminacija. Ivan Cvejić je naveo da je autor u ovom slučaju krenuo od predrasude, zatim tražio sagovornike koji će reći ono što od njih očekuje, odnosno da nije imao nikavu ambiciju da nešto istraži, već da potkrepi većinsko antigej raspoloženje u društvu. Stojan Marković i Petar Jeremić su ukazali i na to da u tekstu nema nikoga ko bi izneo i drugačije mišljenje, što takođe predstavlja kršenje Kodeksa, a obojica su, kao i Tamara Skrozza naveli su da je reč o „školskom primeru“ diskriminacije. Skrozza je ukazala da su posledice ovakve diskriminacije i govora mržnje strašne, jer izazivaju agresiju prema gej ljudima. „Ovo jeste stav većine, ali to nikako ne znači da treba na ovakav način da se pojavljuje u medijima. Tema je legitimna, ali je veoma opasno obrađivati je na ovaj način“, rekla je. Po završetku debate, sedam članova Komisije glasalo je da je Kodeks novinara prekršen, dok su dva člana bila „protiv“. Iako je „za“ odluku bilo potrebne dvotrećinske većine, odluka nije doneta jer nije ispunjen uslov da „za“ mora glasati najmanje jedan predstavnik javnosti.

5. Dr Aleksandar Milovančev podneo je žalbu smatrajući da je naslovom teksta, objavljivanjem njegove fotografije sa pogrešnim potpisom i načinom interpretacije informacija, redakcija „Blica“ pokazala nameru da njega i njegove sinove prikaže u lošem svetlu. Iz rasprave i odlučivanje o ovoj

žalbi izuzeo se Božo Prelević, jer, kako je naveo, lično poznaje podnosioca žalbe. U toku razmatranja žalbe, većina članova Komisije ocenila je da su u tekstu, po svemu sudeći, navedene tačne informacije, ali da je oprema teksta problematična. Tamara Skrozza je rekla da iz naslova može da se zaključi da su sinovi dr Milovančeva nešto postigli koristeći privilegije, iako to u tekstu ne piše, tim pre što se u naslovu ističu baš oni iako tekst govori i o drugoj deci javnih ličnosti. Ona je dodala da je „Blic“, ipak, objavio demanti koji im je poslao na taj tekst. Sličnog mišljenja bio je i Ivan Cvejić, navodeći da je naslov tendenciozan, da ukazuje na nepotizam, ali da je „Blic“ poštovao obavezu da objavi odgovor. Petar Jeremić je smatrao da, bez obzira odgovor, koji je inače objavljen na neodgovarajući način, Kodeks jeste prekršen - objavljena fotografija nije označena kao arhivska, pogrešno je navedeno gde je snimljena, a sama činjenica da je objavljena samo njegova fotografija, a u naslov „izvučeni“ njegovi sinovi ukazuje na lošu nameru. On je naveo i da su u antrfileu, kao izuzetak iz pravila da deca idi stopama roditelja, navedena deca Radomitra Dabetića, člana gradskog veća Novog Sada, ali je izostavljeno im je majka novinarka, te da je jedno dete krenulo „njenim stopama“. Ovo, kako je, rekao, takođe predstavlja povredu Kodeksa, jer novinar prećutkuje određene informacije. Nasuprot njemu, Predrag Azdejković je mislio da Kodeks ničim nije prekršen jer su u dve rečenice, koliko je u tekstu posvećeno sinovima dr Milovančeva, iznete tačne informacije, i još je, naknadno, objavljeno i njegovo reagovanje. Po okončanju rasprave, Komisija je sa sedam glasova „za“ i jednim „protiv“ odlučila da je Kodeks prekršen fotografijom i naslovom, ali ne i samim tekstom.

Sednica je završena u 19.45 sati.

Zapisnik vodila

Predsedavajući

Gordana Novaković

Petar Jeremić